

Tømrermester Kurt Bach har fået arbejdet med at renovere den 120 år gamle fredede telefonfabrik „Bastian“, efter at Skov- og Naturstyrelsen havde forlangt af ejeren, at bygningen blev sikret mod yderligere forfald. Bygningen får nyt tag, nyt tagpap og nye tagrender.

Gensyn med gamle dyder

Den gamle telefonfabrik „Bastian“ får nyt tag

Tekst: Katja Drejer
Foto: Jesper Nielsen

HORSENS - Tømrerne, der i øjeblikket er i gang med at sætte den 120 år gamle fredede telefonfabrik „Bastian“ i stand, har måtte ty til gamle lærebøger, så arbejdet med at renovere taget bliver udført på rigtig gammeldags vis.

Det er nemlig ikke hver dag, at tømrerne laver franske låse.

- De franske låse kan ikke laves på maskine, men skal laves helt fra bunden i hånden, som vi i sin tid har lært det på teknisk skole, siger tømrermester Kurt Bach, Horsens, hvis firma står for renoveringen af „Bastian“.

En fransk lås er en måde at sammenføje to stykker træ, der er udskåret på en bestemt måde, hvor man ved hjælp af kiler sætter træstykkerne sammen helt uden brug af hverken søm eller skruer.

Kurt Bach og hans sven- de er i øjeblikket i gang med at udskifte tagkonstruktionen på fabrikken, og samtidig bliver også tagpap og tagrender skiftet ud med nyt.

Tagkonstruktionen lig-

ner lidt den, der bruges til de moderne sportshaller, der opføres i dag - men tømreret til spærene er specielt udskåret til „Bastian“. De mål man brugte for 120 år siden, forhandler savværkerne ikke længere som standard. Oprindeligt havde Kurt Bach kalkuleret med, at det ville tage omkring to måneder at udføre arbejdet. Men det er svært at sætte en tidsplan, fordi håndværkerne først kan se, hvor galt det er fat, efterhånden som de får brækket det gamle ned.

- Men vi havde ikke regnet med, at taget var så medtaget og råddent, som det er. Så nu er der ikke længere tale om at udskifte en del af konstruktionen, men det hele. Og alt i alt er det temmelig tidkrævende med det gamle håndværk og selvfølgelig også væsentligt dyrere.

Kurt Bach har nogle få gange tidligere haft lejlighed til at anvende de helt gamle håndværksprincipper, blandt andet da han for nogle år siden skulle lave ny dør til Klejs Kirke.

En udfordring

- Jeg har været ude i laden for at finde min gamle bog fra teknisk skole, hvor jeg gik i 70'erne, så jeg er sikker på, at vi får lavet tingene rigtigt. Man glemmer jo hurtigt, hvordan det gøres, når man ikke bruger de gamle metoder i hverdagen, siger han.

Hans to sven- de, Claus

Tømrer Dan Henriksen og hans kolleger tilpasser tagspærene i hånden. Maskiner kan nemlig ikke lave de såkaldt franske låse, som er en metode, der bruges til at sammenføje de tykke træstolper uden brug af søm og skruer.

Jensen og Dan Henriksen, husker begge, hvordan de under uddannelsen altid muntrede sig over, at de skulle lære de gamle håndværksteknikker.

- Det var lidt noget pjat, syntes jeg dengang, at vi skulle lære noget, som vi vidste aldrig eller sjældent blev brugt. Selv har jeg kun lavet en fransk lås to gange i de ti år, jeg har været svend, siger Claus, og hans kollega supplerer:

- Men efterhånden som

vi får taget på det, så er det en udfordring at få det mejslet ud, og det er sjovt at prøve, siger Dan.

Sjov detalje

Mens de har gået og brækket de gamle tagbrædder og tagpap af, har de opdaget en sjov detalje ved den gamle bygning.

- Vi kan se på arbejdet, at det oprindeligt er to forskellige tømrersjak, der har opført fabrikken, fordi

konstruktionen er lavet på to forskellige måder, siger Dan.

Det er Skov- og Naturstyrelsen, der har forlangt, at den fredede bygning bliver renoveret efter i næsten ti år at have stået overladt til hærværk og forfald. I alt koster den nødtørftige istandsættelse omkring fem mill. kr. Arbejdet skal være færdigt inden den 1. oktober.